

Elkarrizketa soziala, zeinekin?

JUAN MARI ARREGI

Eusko Jaurlaritzak sortutako Elkarrizketa Sozialerako Mahaia joan den astean bildu da, ELA eta LABek osatzen duten gehiengo sindikalik gabe. Bilera izan zen egoitzaren atarian elkarretaratu ziren LABeko ordezkariak, mahai hori “iruzurra” dela salatzeko, “gehiengo sindikala baztertu eta soilik gutxiengoarekin bilatzen baititu akordioak”. ELAk, bere aldetik, salatu du Urkulluren exekutiboak herri borondatea eta demokrazia parte-hartzailea mespretxatzen dituela, Herri Ekimen Legegileak eztabaidatzeari uko eginez, pobrezia eta bazterkeriaren kontrako Euskal Herriko Eskubide Sozialen Kartarena kasu; sindikatuaren aburuz, mahai horrekin CCOO eta UGT erabiltzen ditu “bere politika antisoziala eta jokabide antidemokratikoa makillatzeko”.

Sindikatu abertzaleen salaketak oinarri sendoak dauzka. Diotenez, Eusko Jaurlaritzak ez du haiekin hitz egin mahaia sortu aurretik. Gobernuak politika neoliberalak ezarri ditu patronalarekin adostuta. Elkarrizketa Sozialeko Mahaiaren dekretuari dagokionez, “joko arau antidemokratikoak inposatzen ditu, sindikalgintzaren eremuko gehiengoak errespetatu gabe”. Akordioak sinatzeko, nahikoa da sindikatu bakar batek babestea, hau da, gutxiengoak. Esaterako, UGTren ordezkariak %11 izatera iristen ez den arren, akordio bati balioa eman diezaioke bere babesarekin.

Logikoa eta koherentea da euskal sindikatu nagusiak Elkarrizketa Sozialerako Mahaian ez egotea. Eusko Jaurlaritzaren arduragabekeria oso handia da, politika horrekin sindikatu abertzale aldarrikatzaileenei ez-ikusia egiten baitie. CCOOk eta UGTk ere badute erantzukizunik, politika hori onartzen baitute. ●

INAKI AGIRRE/IRITULOKO HITZA

Zigorrean oinarrituko ez den justizia baten alde

LANDER ARBELAITZ MITXELENA @larbelaitz

Joan den asteazkenean ezohiko epaiketa bat izan da Donostian, Gipuzkoako Lurralde Auzitegian. Akusatuen aulkian bi ertzain, legez kanpoko bi atxiloketa egin izana egotzita. Akusatzaileak berriz, orain hiru udaberri Donostiako Gipuzkoa plazan erraustegiaren aurka abiatutako kanpaldian parte hartu zuten bi kide. 2016ko ekainaren 2an atxilotu zituzten, euren burua ez identifikatzeagatik. Bi agenteen gainean Damoklesen ezpata: bost urteko espetxe zigorra eta seiko inhabilitazio eskaera.

Kontraesana agerikoa da: bestelako mundu baten alde egiteko prest zeuden herritarrek beste bi pertsona bidaliko al dituzte espetxera? Egoerarekin ez daude eroso ertzainak noski, ezta akusatzaileak ere. Baina nola lortu barkamen eskaera bat, erreparazioa, erasotzaileak lanketa egitea edo komunitatearentzat positiboan planteatutako zerbait?

Bost orduko epaiketan alde bakoitzak bere jarrera defendatu du –atxiloketak legez kanpokoak izan zirela gazteek; legezkoak izan zirela ertzainek–. Sorpresa amaieran heldu da, gazteen abokatuaren azken hitzartzean. “Espetxea gertutik ezagutzen dugu eta ez dugu uste inor espetxera joanda ezer konponduko dugunik”, bota du. Bi ertzainetako baten aurka karguak erretiratu dituzte, deklarazioan adierazi duelako atxiloketen erabakia ez zuela berak hartu. Bigarrenari, gutxieneko zigor eskaera egin diote, eta epaimahaiari eskatu, zigorra bertan behera uzteko “komunitatearentzat onuragarriak diren ondorengo hiru gauzak egiten baditu”: kanpaldiak iraun bitartean Gipuzkoa Zutikek sareratutako bideoak ikustea “ikas dezan mugimendu horizontalak posible direla”, Pedro Bañosen *El Dominio Mundial* liburua irakurtzea “poliziaren eta indar militarren rola hausnartzeko”, eta Lurralde Askeak ateratako *Ongi bizitzeko 100 konpromiso* liburua irakurtzea “bestelako gizarte bat eraikitzen laguntzeko”.

Erdaraz *justice réparatrice* edo *justicia reparativa* deitua, funtsean, apurtutako legearen irakurketa zurrunean eta horrek dakartzan zigorretan baino, biktimaren beharretan jartzen ditu indarrak justizia konpontzaileak.

Epaietarekin amaitzeko, fiskalak eta ertzainen abokatuak hauen absoluzioa eskatu dute. Are gehiago, azken hau haserre mintzatu da akusazioaren planteamendurekin. Errugabeak direla adierazi du eta beste alde bi agenteak epaitegira eramate hutsarekin pozik dagoela iruditzen zaiola.

Epaitegien izaera eta hauetatik mundua aldatzen saiatzea konplexua da. ●